

KARANTIINNE TAIMEKAHJUSTAJA

Arrhenodes minutus

Taimakahjustaja lühikirjeldus

A. minutus on üraseklaste alamsugukonda ning nirplaste perekonda kuuluvad mardikad, kelle vastsed söövad puitu käike. Lisaks vastsete tekitatud kahjustuste on mardikas ka teise karantiinse taimakahjustaja *Bretziella fagacearumi* ehk **tamme närbumistõve** tekitaja siirutajaks. *A. minutus* mardikad on 2,5 - 4 mm pikkused punakaspruunid kuni mustad eriti sihvaka kehaga mardikad. Vastsed on 7-25 mm pikkused, pikliku ja kaardus kehaga tõugud. Taimakahjustaja on levinud Põhja-Ameerikas.

A. minutus vastsed ja mardika munemisaugud

Foto: William H. Hoffard, USA

A. minutus mardikas

Foto: J. Yuschock, USA

Kahjustustunnused

Vastsed uuristavad peaaegu kogu tüve ulatuses, tekitades puidus U-kujulisi käike. Kahjustunud puu pinnal on 0,2 - 3 mm läbimõõduga pisikesed ümarad augud, mis sarnanevad meie kohaliku mööbli-toonesepa tekitatud aukudega. Mardikad eelistavad muneda vigastatud, kuid veel elusatele puudele, mille tüvi on koore alt paljastunud, millesse närib ta munemiseks pisikese silinderja augu ning muneb üksiku muna. Vastne kaevandab oma käigu suunaga risti läbi puu tüve, misjärel hakkab tagasi munemis-augu suunas liikuma, tekitades nii puitu horisontaalseid 0.2–3 mm läbimõõduga U-kujulisi käike. Taimemahla immitsevate vigastuskohtade ja munemisavade läheduses on märgata valget pulberjat näripuru. Vastsed nukkuvad enda käikudes peale mida valmikud väljuvad oma esmase munemisaugu lähedusest.

Peremeestaimed

Arrhenodes minutus kahjustab nii punaste kui valgete tammede rühma kuuluvaid tammesid (eriti USA territooriumil kasvavaid liike) - sametjas ja sarlakpunane tamm, kuid ka jalakat, paplit ja haaba ning pööki.

Levik

Taimakahjustaja kauglevik on võimalik saastunud puidu ja istutusmaterjali rahvusvahelisel kaubavahetusel. Mardikas lähilevik toimub lenneldes, kuid tema lennukaugus pole täpselt teada.

Lisainfo: EPPO Global Database - [taimakahjustaja iseloomustus ja levikuala](#)

* EPPO – Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon